

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – posebnosti ESRR

Predstavitev uredbe, Ljubljana, 16. 1. 2015

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Prednostna naložba v OP EKP

Specifični cilj: Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS

Koga naslavljamo?

- razvojne izzive, kot so visoka rast brezposelnosti in
- pomanjkanje delovnih mest na upravičenih področjih za izvajanje, tudi na problemstkih območjih, kjer je stopnja registrirane brezposelnosti še višja; in kjer so še posebej prizadete ranljive skupine prebivalstva.

Zakaj?

- šibka podjetniška iniciativa,
- pomanjkanje ustrezne stopnje inovativnosti in
- slabo razvito podporno okolje.

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Koheznijski sklad
Evropski socialni sklad

Prednostna naložba v OP EKP

- zaradi šibke gospodarske dejavnosti,
- zaradi selitve poslovnih in storitvenih dejavnosti na obrobja večjih mest, slabšega dostopa do javnih storitev in neustrezne infrastrukture opremljenosti,
- zaradi slabših prometnih povezav ter posledičnega
- izseljevanja mladih, saj je demografsko stanje posameznih območij zaskrbljujoče.

Dejstva:

- V strukturi poslovnih subjektov je manjši delež podjetij, ki predstavljajo inovacijski potencial območja in so potencialni generator rasti in lokalnega razvoja.
- V strukturi prebivalstva prevladuje delež starejšega prebivalstva, ki dosega nižjo stopnjo izobrazbe.
- Izseljevanje za seboj pušča tudi opuščena območja in objekte, ter prispeva k degradaciji kulturne krajine.

Prednostna naložba v OP EKP

Rezultati, ki jih želimo doseči v okviru tega specifičnega cilja so:

- ustvarjanje pogojev za nova delovna mesta;
- povečanje socialne vključenosti preko spodbujanja inovativnih partnerstev;
- varovanje okolja.

Upravičena območja v okviru ESRR:

- Območja, na katerem živi med 10.000 in 150.000 prebivalcev;
- Poudarek na mestnem lokalnem razvoju, ki ga vodi skupnost

Neupravičena območja:

- Mestna naselja v mestnih občinah

Upravičenci: LAS, javni in zasebni subjekti, NVO, RRA, občine

Področja ukrepanja iz Partnerskega sporazuma:

- Ustvarjanje delovnih mest;
- Večja vključenost ranljivih skupin;
- Varstvo okolja in ohranjanje narave.

Ustvarjanje delovnih mest:

• **Ukrep 1: Spodbujanje podjetniških aktivnosti in inovativnih razvojnih partnerstev:** podpora aktivnostim za povečanje podjetnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti ter aktivnosti, ki bodo prispevale k ustvarjanju pogojev za izvajanje podjetniških iniciativ (npr: vzpostavitev neformalnih mrež za spodbujanje podjetništva - predvsem socialnega podjetništva, MSP, razvoj ponudbe lokalnih proizvodov in storitev v upravičenih območjih, aktivnosti za oživljanje vaških in mestnih jeder ipd).

Večja vključenost ranljivih skupin:

• **Ukrep 2: Krepitev sodelovanja z institucionalnim okoljem za povečanje socialne vključenosti:** podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k aktivaciji deležnikov v povezavi z institucionalnim okoljem v navezavi na obstoječo socialno infrastrukturo na lokalni in regionalni ravni za namen povečanja socialne vključenosti (npr. intervencijsko delo z mladimi, inovativna partnerstva za oblikovanje mreže storitev za starostnike in spodbujanje ukrepov aktivnega staranja, ipd).

Prednostna naložba v OP EKP

- **Ukrep 3: Povečanje dostopnosti do storitev na lokalni ravni in odpravljanje revščine:** podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k zmanjšanju tveganja revščine in povečanju kakovosti življenja v upravičenih območjih (npr.: spodbujanje zdravega in aktivnega življenjskega sloga, co-housing in stanovanjske kooperative ter vzpostavljanje participativnih proračunov lokalnih skupnosti, ipd).

Varstvo okolja in ohranjanje narave

- **Ukrep 4: Izboljšanje stanja okolja:** podpora aktivnostim za izboljšanje stanja okolja, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, podpora ustanavljanju nizkoogljičnih skupnosti in skupnosti brez odpadkov (npr.: manjše preнове degradiranih in industrijskih območjih in t.i. brownfield investicije, vlaganje v infrastrukturo manjšega obsega, obnova sistema tematskih poti in spremljajoče infrastrukture, aktivnosti za pospeševanje urbane trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti, izobraževanje, usposabljanja in dvig osveščenosti lokalnega prebivalstva, ustvarjanje zelenih delovnih mest ipd).

Uredba: pravila izvajanja – specifika ESRR

Pravila:

Z namenom tudi, da se prepreči dvojno financiranje, bo že v fazi priprave SLR opredeljen obseg sredstev, ki bo namenjen za izvajanje operacij iz posameznega ESI sklada.

3(3). člen Uredbe CLLD - organi:

1. Organ upravljanja (v nadaljnjem besedilu: OU EKP) je Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljnjem besedilu: SVRK).
2. Posredniški organ, na katerega OU EKP prenese v izvajanje naloge iz te uredbe je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT).
3. Organ za potrjevanje je Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/PO (v nadaljnjem besedilu: MF-SUSEU/PO).
4. Revizijski organ je UNP.

Uredba: pravila izvajanja – specifika ESRR

4 (3) člen: naloge organov

1. **OU EKP** s preostalima dvema zadevnima skladoma sprejme odločitev o potrditvi LAS in SLR, potrdi finančni okvir za črpanje sredstev iz naslova ESRR in izvaja nadzor nad prenesenimi nalogami na podlagi sporazuma o prenosu nalog na posredniški organ, in sicer MGRT.
2. **Posredniški organ (MGRT)** predlaga finančni okvir za črpanje sredstev iz naslova ESRR, nadzoruje delovanje posameznega LAS, izvaja in organizira izobraževanja ter delavnice za LAS, preverja izpolnjevanje pogojev upravičenosti operacij sklepa pogodbe o sofinanciranju, potrjuje operacije za podukrep »Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine« in podukrep »Podpora za izvedbo operacij SLR«, opravlja pregled uspešnosti ter spremlja delovanje posameznega LAS, izvaja nadzor nad operacijami, opravlja administrativne kontrole in kontrole na kraju samem ter skrbi za pravilna izplačila sredstev in vračila v primeru neupravičenega koriščenja sredstev. Preverja tudi možnost dvojnega financiranja.
3. **Organ za potrjevanje** je MF/PO, preverja skladnost izdatkov s pravili upravičenosti, izvaja povračila iz naslova prispevka Unije v proračun RS, izdaja zahtevke za vračilo posredniškemu organu in vodi evidenco o zahtevanih in izvršenih vračilih.
4. **Revizijski organ** opravlja nadzor nad porabo proračunskih sredstev.

Uredba: pravila izvajanja – specifika ESRR

46 (10)(2) člen - upravičenost:

Za sofinanciranje s sredstvi ESRR:

- obvezna dokazila, kot so opredeljena v Navodilih OU EKP o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike po posameznih vrstah stroškov,
- dokazila o upravičenosti stroškov: dokazila so verodostojne listine (pogodbe, dokazila o opravljenem postopku in druge podlage za izstavitve računa),
- računi oziroma verodostojne računovodske listine,
- dokazila o plačilu (izjema so plačila investicijskih transferov občinam in posrednim proračunskim uporabnikom po 26. členu ZIPRS),
- v kolikor ni uporabljena ena od možnosti za poenostavitve upravičenih stroškov.

47 (2) člen: stopnja sofinanciranja:

Za sklad ESRR je stopnja sofinanciranja 80 odstotkov, 20 odstotkov pa se deli na nacionalni javni in zasebni prispevek.

51. člen: sankcije:

Neizpolnjevanje in kršitev obveznosti sofinanciranih iz naslova ESRR se sankcionira v skladu s 143. členom Uredbe 1303/2013/EU.

52. člen – nadzor nad izvajanjem:

Kontrolo nad izvajanjem podukrepov sofinanciranih iz naslova ESRR se izvaja v skladu z Uredbo 1303/2013/EU, kontrolo na kraju samem za ESRR izvaja MGRT.

Uredba: posebna pravila izvajanja – specifika ESRR

POSEBNA PRAVILA GLEDE PODPORE ZA SKLAD ESRR (členi 68-73)

68. člen – število prebivalcev LAS

Število prebivalcev iz mestnih naselij mestnih občin ni predmet financiranja ESRR

69. Člen – finančne določbe:

- Število prebivalcev iz naselij iz seznama v Prilogi 1 uredbe, se ne upošteva pri izračunu finančnega okvira iz naslova OP EKP 2014–2020.

- Finančni okvir za posamezni LAS se izračuna po naslednji formuli:

Finančni okvir = (1)X(0,20) + (2)X(0,10) + (3)X(0,30) + (4)X(0,40). Vrednost posamezne točke je določena v Prilogi 4 te uredbe.

- Poleg meril za izbor SLR iz prvega odstavka 15. člena uredbe, SLR, ki predvideva sofinanciranje iz ESRR, izpolnjuje tudi naslednja merila/pogoja:

–SLR predvideva povezovanje med sektorji in lokalnimi akterji na način, ki ima multiplikacijske učinke na lokalni razvoj in na hierarhično višje dokumente;

–SLR predvideva inovacije in doseganje rezultatov, ki zagotavljajo dolgoročne spremembe na najmanj enem od naslednjih področij:

a) ustvarjanje delovnih mest in spodbujanje podjetniške aktivnosti,

b) socialno vključevanje ranljivih skupin,

c) varstvo narave in ohranjanje okolja.

Uredba: posebna pravila izvajanja – specifika ESRR

- Najvišja stopnja javne podpore, ki jo lahko določi LAS je določena s stopnjo sofinanciranja iz naslova ESRR, ki je sestavljena iz 80 odstotkov EU dela in pripadajočega dela javnega nacionalnega sofinanciranja.
- V primeru, ko je glavni sklad ESRR, veljajo pri podukrepih »Pripravljalna podpora« in »Podpora za tekoče stroške in stroške animacije« enake določbe, kot je to v primeru EKSRP.
- Podukrep »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« se izvaja na način, da se za izvajanje integriranih operacij oblikujejo partnerstva pri prijavi in izvajanju posamezne operacije. Okvirno razmerje med operacijami, ki se izvajajo v obliki partnerstev in operacijami, ki jih upravičenci prijavijo in izvajajo samostojno, je 70:30. Iz SLR mora biti razvidno, katera področja oziroma ukrepi se lahko izvajajo v obliki partnerstev, v javnem pozivu, ki ga LAS pripravi v okviru SLR, pa mora biti ta določba jasno navedena in zapisana. Partnerstvo sestavljata najmanj dva partnerja. Merilo za izbor operacij, ki se izvajajo v obliki partnerstev, LAS vključi v SLR in javni poziv za izbor operacij. Operacija, v katero je vključenih več partnerjev, prejme več točk.

Uredba: posebna pravila izvajanja – specifika ESRR

- Ne glede na drugi odstavek 37. člena te uredbe najvišji znesek javne podpore za posamezno operacijo ne velja za ESRR.
- Podpora iz naslova podukrepa »Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine« znaša največ do 5 odstotkov sredstev ESRR, ki se dodelijo posamezni SLR. LAS za ta namen v SLR opredeli indikativno listo operacij sodelovanja LAS, predloži MGRT v odobritev. Merila za uvrstitev operacij sodelovanja LAS na indikativno listo operacij v SLR, ki jih so predmet neposredne potrditve operacij, so naslednja:
 - (a) prispevajo k ciljem enega izmed ukrepov v okviru 5. prednostne naložbe 9. prednostne osi OP EKP 2014–2020;
 - (b) izkazan je prispevek k specifičnim ciljem OP, ki so komplementarni ukrepom iz prejšnje alineje
 - (c) izkazana je pričakovana dodana vrednost k doseganju ciljev SLR in rasti in delovnih mest iz naslova sodelovanja LAS;
 - (d) izkazana je trajnost sodelovanja v regijah vseh partnerjev, vključenih v sodelovanje LAS;
 - (e) izkazana je inovativnost ter prihodnja sposobnost preživetja na trgu;
 - (f) operacija sodelovanja LAS bo prispevala h krepitvi zmogljivosti LAS (znanje, informacije) in s tem k večji socialni vključenosti lokalne skupnosti na območju LAS;
 - (g) operacija sodelovanja bo prispevala k izmenjavi dobrih praks in pridobljenega znanja vseh partnerjev v dejavnosti »sodelovanja LAS«.
- Operacija se financira z viri, opredeljenimi v SLR in ne posega v druge programe čezmejnega oziroma mednarodnega sodelovanja.

Uredba: posebna pravila izvajanja – specifika ESRR

70. člen - predplačila

- Ko je glavni sklad ESRR, lahko LAS vloži zahtevek za izplačilo predplačila namenjene za izvajanje podukrepa »Podpora za tekoče stroške in stroške animacije«.
- Za izplačilo predplačila mora LAS pridobiti primerno finančno zavarovanje na način, kot določi ministrstvo pristojno za finance.
- Obrazec zahtevka za izplačilo predplačila bo objavljen na spletni strani OU EKP.

71. člen - pogoji za upravičenost

- operacija mora biti izvedena na območju LAS, vendar izven mestih naselij mestnih občin (Priloga 1 uredbe).
- Podrobnejša pravila za upravičenost stroškov so določena v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških 2014–2020.

72. člen - postopki za odobritev

- LAS mora izbrane operacije predložiti v odobritev na MGRT.

73. Člen - vračilo sredstev in vzpostavitev terjatev

- V primeru neupravičene porabe sredstev MGRT vzpostavi terjatev do upravičenca. O tem obvesti OU in organ za potrjevanje.
- Postopek vračila ureja izvedbeni akt ministrstva, pristojnega za finance.

Uredba: posebna pravila izvajanja – specifika ESRR

Metodologija ESRR upošteva pravila upravičenosti iz ESRR, ki navajajo, da so do sofinanciranja upravičena območja manjših mest in urbana območja. Ob upoštevanju te omejitve razlikujemo teritorialne opredelitve urbanih območij ter delež posameznih območij na ravni Republike Slovenije.

Vsako dodatno središče medobčinskega pomena, ki je vključeno v LAS iz območja s ponderji 30 ali 20, prispeva 0,5 točke k SLR. Vsako dodatno središče medobčinskega pomena, ki je vključeno v LAS iz območja s ponderjem 40, prispeva 0,3 točke k SLR.

Formula za izračun: finančni okvir = (1)X(0,20) + (2)X(0,10) + (3)X(0,30) + (4)X(0,40)

Vrsta območja	Število	Delež (v %)	Ponder
(1) Središča regionalnega pomena	15	30	20
(2) Središča medobčinskega pomena	20	40	10
(3) So-mestja	9	18	30
(4) Zaledna urbana območja mestnih občin	6	12	40
Skupaj	50	100	100

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Hvala za pozornost!

Mag. Nena Dokuzov, Ministrstvo za gospodarski razvoj in
tehnologijo